

Briselē, 2026. gada 2. jūlijā
(OR. en)

11475/26

Starpiestāžu lieta:
2026/0189 (COD)

POLCOM 272
CODEC 1384
COEST 537
AGRI 569

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsēkretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2026. gada 2. jūlijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsēkretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2026) 348 final
Temats:	Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, kas piemērojami Armēnijas ražojumiem

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2026) 348 final.

Pielikumā: COM(2026) 348 final

EIROPAS
KOMISIJA

Brišelē, 2.7.2026.
COM(2026) 348 final

2026/0189 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, kas piemērojami Armēnijas
ražojumiem**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Krievija 2026. gada maijā un jūnijā ieviesa un paplašināja ierobežojumus virknei Armēnijas eksporta izstrādājumu, tostarp brendijam, vīnam, minerālūdenim un lauksaimniecības produktiem. Vienlaikus Krievija ieviesa šķēršļus konkrētu Armēnijas preču tranzītam caur Krievijas Federācijas teritoriju. Šai situācijai ir būtiska negatīva ietekme uz Armēnijas tirdzniecības iespējām.

Konkrēti – Krievijas ieviestie pasākumi ir ievērojami ierobežojuši Armēnijas piekļuvi dažiem šīs valsts tradicionālajiem tirgiem, izraisījuši pārrāvumus izveidotajās piegādes ķēdēs un radījuši nopietnus šķēršļus Armēnijas eksportētājiem un ražotājiem. Pasākumi negatīvi ietekmē Armēnijas eksporta iespējas un ekonomikas noturību, jo īpaši attiecībā uz maziem un vidējiem uzņēmumiem un lauksaimniecības produktu ražotājiem, kas ir ļoti atkarīgi no skarto ražojumu eksporta.

Savienība ir atkārtoti apliecinājusi apņemšanos stiprināt partnerību ar Armēniju un atbalstīt Armēnijas ekonomiku. Šī apņemšanās pilnībā atbilst Visaptverošajam un pastiprinātajam partnerības nolīgumam starp Eiropas Savienību un Armēnijas Republiku¹ (“partnerības nolīgums”), kura mērķis cita starpā ir atbalstīt Armēnijas centienus attīstīt savu ekonomisko potenciālu un izveidot ciešāku sadarbību ar Savienību tirdzniecības jomā. Šis priekšlikums ir arī saskaņots ar 2025. gada decembrī pieņemto ES un Armēnijas partnerības stratēģisko programmu, kurā kā ļoti būtiskas prioritātes ir noteikta tirdzniecības diversifikācija, sociālekonomiskā attīstība, savienojamība un noturība.

Pirms šā priekšlikuma iesniegšanas Savienība jau ir piesaistījusi ievērojamu finansiālo un tehnisko palīdzību (270 miljonu EUR apmērā) saskaņā ar Armēnijas noturības un izaugsmes plānu 2024.–2027. gadam. Ar šo palīdzību liela uzmanība tiek pievērsta investīcijām savienojamībā, noturībā un uzņēmējdarbības attīstībā, kā arī atbalstam par labu Armēnijas eksporta diversifikācijai un Armēnijas produktu popularizēšanai jaunos tirgos. Solidarizējoties ar Armēniju un ņemot vērā pašreizējo ārējo ekonomisko spiedienu, Komisija gatavo atbalsta pasākumu paketi, kas ietver finansiālo palīdzību vairāk nekā 50 miljonu EUR apmērā. Minētie pasākumi jāpapildina ar mērķorientētu tirdzniecības liberalizāciju, lai sniegtu ātru un taustāmu atbalstu Armēnijas ražotājiem un eksportētājiem, uzlabotu viņu piekļuvi Savienības tirgum, palīdzētu viņiem pārorientēt tirdzniecības plūsmas prom no ierobežojumu skartajiem maršrutiem un tirgiem un padarītu Armēnijas ekonomiku noturīgāku. Tādēļ Komisija ierosina Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar ko ievieš tirdzniecības liberalizācijas pasākumus, kuri izpaužīsies kā:

- *ad valorem* nodokļu pagaidu apturēšana saskaņā ar vispārējo preferenču shēmu Plus, izņemot konkrētus sensitīvus ražojumus un ieskaitot konkrētas lauksaimniecības preces, ko Krievija ir aizliegusi, un
- *ad valorem* nodokļu atcelšana astoņiem lauksaimniecības produktiem piemērojamo tarifa kvotu robežās.

Šos pasākumus piemēros divus gadus.

¹ Visaptverošs un pastiprināts partnerības nolīgums starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienību, un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Armēnijas Republiku, no otras puses (OV L 23, 26.1.2018., 4. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2018/104/oj).

Šie pagaidu un ārkārtas pasākumi palīdzēs atbalstīt un stiprināt tirdzniecības plūsmas no Armēnijas uz Savienību. Tas atbilst vienam no partnerības nolīguma galvenajiem mērķiem, proti, atbalstīt Armēnijas centienus attīstīt savu ekonomisko potenciālu un uzlabot tirdzniecības sadarbību starp abām pusēm.

Šajā priekšlikumā paredzētie tirdzniecības liberalizācijas pasākumi tiek veikti saskaņā ar saistībām, kas izklāstītas partnerības nolīguma 2. un 9. pantā, kuros noteikts, ka būtiski minētā nolīguma elementi ir demokrātijas principu, tiesiskuma, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana un cīņa pret masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanu.

Turklāt šajā priekšlikumā ietvertie tirdzniecības liberalizācijas pasākumu mērķis ir saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 207. panta 1. punktu nodrošināt to, ka Savienības kopējā tirdzniecības politika tiek īstenota kontekstā ar Savienības ārējās darbības principiem un mērķiem, kas izklāstīti Līguma par Eiropas Savienību (LES) 21. pantā.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Ierosinātais tirdzniecības liberalizācijas pasākums būtu saskanīgs ar partnerības nolīguma īstenošanu un tajā izklāstīto apņemšanos uzlabot tirdzniecības sadarbību starp Savienību un Armēniju un atbalstīt Armēniju savas ekonomikas potenciāla attīstīšanā.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Atbilstīgi ES un Armēnijas partnerības stratēģiskajai programmai un partnerības nolīgumam Savienība ir veikusi būtiskus pasākumus, lai atbalstītu Armēnijas noturību, tirdzniecību un ekonomikas diversifikāciju šajos ārkārtējos apstākļos, tostarp atvēlot 270 miljonus EUR saskaņā ar noturības un izaugsmes plānu 2024.–2027. gadam, veicot investīcijas stratēģijas *Global Gateway* un savienotības partnerības ietvaros, kā arī piešķirot papildu finansiālo palīdzību un ieviešot tirdzniecības atvieglošanas pasākumus, kas tika paziņoti kā reakcija uz jaunākajiem tirdzniecības ierobežojumiem, kurus noteikusi Krievija. Savienība ir arī pastiprinājusi sadarbību ar Armēniju dažādās politikas jomās, tostarp savienojamības, uzņēmējdarbības atbalsta un reformu īstenošanas jomā, lai stiprinātu Armēnijas sociālekonomisko noturību un piedāvātu alternatīvas ierobežojumu skartajiem tirdzniecības maršrutiem un tirgiem.

Tāpēc ierosinātā regula atbilst LES 21. panta 3. punktā noteiktajam Savienības pienākumam nodrošināt konsekvenci savas ārējās darbības dažādās jomās, kā arī LESD 207. panta 1. punktam, kurā noteikts, ka kopējo tirdzniecības politiku īsteno, ievērojot Savienības ārējās darbības principus un mērķus, un ar ierosināto regulu tiek īstenots minētais pienākums. Jo īpaši tā ir saskanīga ar Savienības mērķi - atbalstīt partnerus, kuri saskaras ar ārējo ekonomisko spiedienu, veicināt noturību un ilgtspējīgu attīstību un padziļināt ekonomiskās un tirdzniecības attiecības ar Armēniju, kā noteikts partnerības nolīgumā un ES un Armēnijas partnerības stratēģiskajā programmā.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Priekšlikuma juridiskais pamats ir LESD 207. panta 2. punkts.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Saskaņā ar LESD 3. panta 1. punkta e) apakšpunktu kopējā tirdzniecības politika ir Savienības ekskluzīvā kompetencē. Tādēļ subsidiaritātes princips uz to neattiecas.

- **Proporcionalitāte**

Šis priekšlikums ir vajadzīgs, lai īstenotu kopējo tirdzniecības politiku un sasniegtu mērķi palīdzēt Armēnijai pārvarēt pašreizējās grūtības, arī tirdzniecībā ar Savienību.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Šis priekšlikums ir saskaņā ar LESD 207. panta 2. punktu, kurā ir paredzēti kopējās tirdzniecības politikas pasākumi.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Neattiecas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Neattiecas.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neattiecas.

- **Ietekmes novērtējums**

Ņemot vērā steidzamo situāciju Armēnijā, ir svarīgi, lai ierosinātā regula stātos spēkā iespējami drīz. Tādēļ ierosinātajam pasākumam netika veikts ietekmes novērtējums.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Ierosinātais pasākums nepalielina regulatīvo slogu uzņēmumiem.

- **Pamattiesības**

Preferenciālais režīms saskaņā ar ierosināto pasākumu būtu atkarīgs no to pašu pamatprincipu ievērošanas, kuri noteikti partnerības nolīgumā. Konkrēti – partnerības nolīguma 2. un 9. pantā ir noteikts, ka būtiski minētā nolīguma elementi ir demokrātijas principu, tiesiskuma, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana un cīņa pret masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanu.

Ierosinātais pasākums būtu saskaņā arī ar Eiropas Pamattiesību hartu.

4. **IETEKME UZ BUDŽETU**

Pamatojoties uz importa no Armēnijas apmēru 2025. gadā, ir paredzams, ka Savienība muitas ieņēmumos zaudēs mazāk nekā 3 miljonus EUR gadā.

5. **CITI ELEMENTI**

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Speciāli tam paredzētās Eiropas Komisijas tīmekļa vietnēs² ir iespējams tiešsaistē ziņot par Savienības un Armēnijas divpusējās tirdzniecības attīstību.

² https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/armenia_en; https://policy.trade.ec.europa.eu/analysis-and-assessment/statistics_en.

Ar priekšlikumu tiek ieviesti pagaidu un ārkārtas tirdzniecības liberalizācijas pasākumi attiecībā uz Armēnijas izcelsmes ražojumiem, lai atbalstītu Armēnijas tirdzniecības plūsmas uz Savienību, reaģējot uz ierobežojumiem un šķēršļiem, kas skar Armēnijas eksportu.

Tajā galvenokārt ir paredzēts preferenciāla tarifa režīms atsevišķiem ražojumiem, kas ir atkarīgs no nosacījumiem, kuri saistīti ar izcelsmi, muitas procedūrām, administratīvo sadarbību un iespējamiem apturēšanas vai aizsardzības mehānismiem.

Tādēļ priekšlikums galvenokārt ir īstermiņa tirdzniecības politikas pasākums, un ar to netiek izveidots jauns tiesiskais regulējums attiecībā uz digitālajiem pakalpojumiem, datu pārvaldību, automatizētām procedūrām vai digitālajiem publiskajiem pakalpojumiem.

Priekšlikuma īstenošana var balstīties uz datiem un digitālajiem rīkiem, kurus jau izmanto dalībvalstis un Komisija, taču tā neuzliek nekādas jaunas un saistošas prasības izmantot, izstrādāt vai pielāgot šādas sistēmas.

Nav vajadzīgas jaunas IT sistēmas, digitāli risinājumi vai esošo sistēmu būtiska modifikācija. Jebkāda datu apstrāde vai informācijas apmaiņa kalpotu tikai tam, lai atbalstītu pagaidu tirdzniecības pasākumu piemērošanu un uzraudzību, un tā nenozīmē jaunas prasības saistībā ar datiem vai digitālo jomu.

Ņemot vērā ierobežoto ilgumu un to, ka nav jaunu digitālo prasību, princips “digitāls pēc noklusējuma” netiek piemērots.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Ņemot vērā steidzamību saistībā ar ierobežojumiem, kas skar Armēnijas eksportu, pasākuma mērķis ir palielināt importu no Armēnijas, daļēji apturot tarifus un ievedmuitas nodokļus, kurus piemēro atlasītiem Armēnijas ražojumiem.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA**par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, kas piemērojami Armēnijas ražojumiem**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru³,

tā kā:

- (1) Visaptverošais un pastiprinātais partnerības nolīgums starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienу, un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Armēnijas Republiku, no otras puses⁴ ("partnerības nolīgums"), veido pamatu attiecībām starp Savienību un Armēniju. Saskaņā ar Padomes Lēmumu (ES) 2018/104⁵ partnerības nolīguma VI sadaļa, kura attiecas uz tirdzniecību un ar tirdzniecību saistītiem jautājumiem, provizoriski tika piemērota kopš 2018. gada 1. jūnija, un tā stājās spēkā 2021. gada 1. martā pēc tam, kad to bija ratificējušas visas dalībvalstis.
- (2) Partnerības nolīgumā ir pausta Savienības un Armēnijas vēlme izveidot ciešāku sadarbību tirdzniecības jomā, kura ļauj pastāvīgi nodrošināt regulatīvo sadarbību attiecīgajās jomās saskaņā ar tiesībām un pienākumiem, kas izriet no dalības Pasaules Tirdzniecības organizācijā. Viens no galvenajiem partnerības nolīguma mērķiem ir tirdzniecības attīstība. Lai atbalstītu un paātrinātu ciešāku ekonomisko attiecību veidošanu ar Savienību, ir lietderīgi palielināt tirdzniecības plūsmas attiecībā uz konkrētu ražojumu importu.
- (3) Krievijas Federācija kopš 2026. gada maija ir ieviesusi plaša mēroga tirdzniecības pasākumus, kuri ietekmē svarīgu Armēnijas eksporta ražojumu, tostarp alkoholisko dzērienu, minerālūdens, augļu un dārzeņu, importu un tranzītu. Minētie pasākumi ir ievērojami ierobežējuši Armēnijas piekļuvi tās tradicionālajiem tirgiem un izraisījuši pārrāvumus izveidotajās piegādes ķēdēs. Minētā situācija negatīvi ietekmē Armēnijas eksporta iespējas, it īpaši skarot mazos un vidējos uzņēmumus un lauksaimniecības produktu ražotājus, un tā var nopietni iedragāt valsts ekonomikas noturību un sociālo stabilitāti. Partnerības nolīguma ietvaros un atbilstīgi ES un Armēnijas partnerības

³ Eiropas Parlamenta 2026. gada xx xx nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2026. gada xx xx lēmums.

⁴ OV L 23, 26.1.2018., 4. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2018/104/oj.

⁵ Padomes Lēmums (ES) 2018/104 (2017. gada 20. novembris) par to, lai Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Visaptverošu un pastiprinātu partnerības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienу, un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Armēnijas Republiku, no otras puses (OV L 23, 26.1.2018., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2018/104/oj>).

stratēģiskajai programmai⁶ Savienība un Armēnija ir apņēmušās padziļināt savas ekonomiskās un tirdzniecības attiecības un atbalstīt tirdzniecības un ekonomikas diversifikāciju. Ņemot vērā iepriekš minēto un solidarizējoties ar Armēniju, ir lietderīgi stimulēt tirdzniecības plūsmas un piešķirt atlasītiem Armēnijas ražojumiem koncesijas, kas izpaužas kā tirdzniecības liberalizācijas pasākumi.

- (4) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 21. panta 3. punktu Savienībai ir jānodrošina konsekvence savas ārējās darbības dažādās jomās. Līguma par Eiropas Savienības darbību 207. panta 1. punkts nosaka, ka kopējā tirdzniecības politika ir jāīsteno, ievērojot Savienības ārējās darbības principus un mērķus.
- (5) Tādēļ būtu jāievieš tirdzniecības liberalizācijas pasākumi, kuri izpaužas kā *ad valorem* nodokļu pagaidu apturēšana saskaņā ar vispārējās preferenču shēmas Plus grafiku, paredzot dažus pielāgojumus, piemēram, izslēdzot no piemērošanas tvēruma konkrētus sensitīvus ražojumus un iekļaujot konkrētas lauksaimniecības preces, ko Krievija aizliegusi, un kā *ad valorem* nodokļu atcelšana astoņiem lauksaimniecības produktiem piemērojamo tarifa kvotu robežās.
- (6) Lai novērstu krāpšanu, ar šo regulu noteiktie preferenciālie režīmi būtu jāpiemēro ar nosacījumu, ka Armēnija ievēro: visus attiecīgos nosacījumus, kas izklāstīti šajā regulā un partnerības nolīgumā; attiecīgajiem ražojumiem piemērojamos izcelsmes noteikumus un ar tiem saistītās procedūras; kā arī ar nosacījumu, ka Armēnija iesaistās ciešā administratīvā sadarbībā ar Savienību, kā paredzēts Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2015/2446⁷ un Īstenošanas regulā (ES) 2015/2447⁸.
- (7) Armēnijai būtu jāatturas: ieviest jaunus nodokļus vai maksājumus ar līdzvērtīgu ietekmi vai jaunus kvantitatīvus ierobežojumus vai pasākumus ar līdzvērtīgu ietekmi; palielināt pašreizējos nodokļus vai maksājumus vai ieviest jebkādu citus ierobežojumus tirdzniecībā ar Savienību. Ja Armēnija neizpilda kādu no minētajiem nosacījumiem, Komisijai vajadzētu būt pilnvarām pilnībā vai daļēji uz laiku apturēt ar šo regulu noteiktos preferenciālos režīmus.
- (8) Partnerības nolīguma 2. un 9. pantā ir noteikts, ka būtiski minētā nolīguma elementi ir demokrātijas principu, tiesiskuma, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana un cīņa pret masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanu. Ir lietderīgi paredzēt iespēju uz laiku apturēt ar šo regulu izveidotos preferenciālos režīmus gadījumos, kad Armēnija neievēro kādu no noteikumiem, kas partnerības nolīgumā ir noteikti kā būtiski elementi.
- (9) Ņemot vērā novērtējumu, ko Komisija veic saistībā ar šīs regulas ietekmes regulāru uzraudzību un kas uzsākts vai nu pēc pienācīgi pamatota kādas dalībvalsts pieprasījuma, vai pēc Komisijas pašas iniciatīvas, ir jāparedz iespēja veikt visus vajadzīgos pasākumus attiecībā uz tādu ražojumu importu, uz kuriem attiecas šīs regulas tvērums un kuri nelabvēlīgi ietekmē līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu tirgu Savienībā vai vienā vai vairākās dalībvalstīs.

⁶ [Eiropas Savienība un Armēnija pieņem jaunu stratēģisko programmu partnerības padziļināšanai – paplašināšanās un austrumu kaimiņreģions.](#)

⁷ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2015/2446 (2015. gada 28. jūlijs), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem (OV L 343, 29.12.2015., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2015/2446/oj).

⁸ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2015/2447 (2015. gada 24. novembris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 343, 29.12.2015., 558.–893. lpp.).

- (10) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras uz laiku apturēt 5. apsvērumā minētos preferenciālos režīmus un ieviest korektīvus pasākumus gadījumos, kad saskaņā ar šo regulu veikts imports būtiski ietekmē vai var ietekmēt Savienības ražotājus, kuri ražo līdzīgus vai tieši konkurējošus produktus. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁹. Ir jāparedz iespēja – pēc Komisijas veiktas izmeklēšanas – atkārtoti ieviest muitas nodokļus tādu ražojumu importam, uz kuriem attiecas šīs regulas tvērums un kuri līdzīgu produktu vai tieši konkurējošu produktu ražotājiem Savienībā rada vai draud radīt nopietnas grūtības.
- (11) Ņemot vērā steidzamo situāciju Armēnijā, šai regulai uz divu gadu laikposmu būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Tirdzniecības liberalizācijas pasākumi

Tiek ieviesti šādi preferenciāli režīmi:

- (a) Armēnijas izcelsmes ražojumus, kas uzskaitīti I pielikumā, ir atļauts importēt Savienībā, atbrīvojot tos no *ad valorem* ievadomuitas nodokļiem;
- (b) Armēnijas izcelsmes ražojumus, kas uzskaitīti II pielikumā, ir atļauts importēt Savienībā, atbrīvojot tos no *ad valorem* ievadomuitas nodokļiem piemērojamo Savienības tarifa kvotu robežās, kuras noteiktas minētajā pielikumā.

Šā panta pirmās daļas b) punktā minētās tarifa kvotas pārvalda Komisija saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/2447 49.–54. pantu.

2. pants

Nosacījumi preferenču režīmu piešķiršanai

Preferenciālus režīmus, kas noteikti 1. pantā, piešķir ar šādiem nosacījumiem:

- (a) Armēnija ievēro izcelsmes noteikumus, kas izklāstīti Deleģētās regulas (ES) 2015/2446 59.–70. pantā un Īstenošanas regulas (ES) 2015/2447 113.–126. pantā.
- Neskarot Īstenošanas regulas (ES) 2015/2447 119. panta 1. punktu, rēķindeklarāciju var sagatavot arī Armēnijas eksportētājs, kas reģistrēts Savienības reģistrēto eksportētāju (*REX*) sistēmā saskaņā ar attiecīgajiem Īstenošanas regulas (ES) 2015/2447 70., 71., 72., 86., 89. un 91. panta noteikumiem;
- (b) lai novērstu jebkādas krāpšanas iespējas, Armēnija iesaistās efektīvā administratīvajā sadarbībā ar Savienību, tostarp, ja tas vajadzīgs izcelsmes apliecinājuma pārbaudei;
- (c) Armēnija atturas ieviest jaunus nodokļus vai maksājumus ar līdzvērtīgu ietekmi vai jaunus kvantitatīvus ierobežojumus vai pasākumus ar līdzvērtīgu ietekmi attiecībā uz importu, kura izcelsme ir Savienībā, palielināt pašreizējos nodokļus vai maksājumus

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

un ieviest jebkādus citus ierobežojumus tirdzniecībā ar Savienību, tostarp diskriminējošus iekšējus administratīvus pasākumus, ja vien tas nav pienācīgi pamatots un paziņots Komisijai, un

- (d) Armēnija ievēro demokrātijas principus, tiesiskumu, cilvēktiesības un pamatbrīvības un iestājas pret masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanu, kā noteikts partnerības nolīguma 2. un 9. pantā.

3. pants

Pagaidu apturēšana

1. Ja Komisija uzskata, ka ir pietiekami pierādījumi tam, ka Armēnija neievēro 2. pantā noteiktos nosacījumus, tā var ar īstenošanas aktu pilnībā vai daļēji apturēt 1. pantā paredzētos preferenciālos režīmus. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 5. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.
2. Ja dalībvalsts pieprasa Komisijai apturēt kādu no preferenciāliem režīmiem, jo Armēnija nav ievērojusi 2. panta c) punktā noteiktos nosacījumus, Komisija četru mēnešu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas iesniedz pamatotu atzinumu par to, vai apgalvojums, ka Armēnija nav ievērojusi nosacījumus, ir pamatots. Ja Komisija secina, ka apgalvojums ir pamatots, tā sāk 1. punktā minēto procedūru.

4. pants

Aizsardzības pasākumi

1. Ja Armēnijas izcelsmes ražojumu, uz kuru attiecas 1. pants, importē saskaņā ar nosacījumiem, kas nelabvēlīgi ietekmē līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu tirgu Savienībā vai vienā vai vairākās dalībvalstīs, Komisija ar īstenošanas aktu var noteikt jebkādus vajadzīgos pasākumus. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 5. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

Šos pasākumus var noteikt uz tik ilgu laiku, cik nepieciešams, lai neitralizētu nelabvēlīgo ietekmi uz līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu tirgu Savienībā vai vienā vai vairākās dalībvalstīs.

2. Komisija novērtē situāciju līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu tirgū Savienībā vai vienā vai vairākās dalībvalstīs, lai noteiktu pasākumus saskaņā ar 1. punktu. Minēto novērtējumu uzsāk:

- (a) pēc kādas dalībvalsts pienācīgi pamatota pieprasījuma, kurā iekļauti pietiekami *prima facie* pierādījumi, kas minētajai dalībvalstij ir pamatoti pieejami saskaņā ar 3. punktu, par importu, kurš nelabvēlīgi ietekmē 1. punktā minēto tirgu, vai
- (b) pēc savas iniciatīvas pēc tam, kad Komisijai ir kļuvis skaidrs, ka pastāv pietiekami *prima facie* pierādījumi par importu, kas nelabvēlīgi ietekmē 1. punktā minēto tirgu.

Pirmajā daļā minēto novērtējumu pabeidz četru mēnešu laikā no tā uzsākšanas.

3. Veicot novērtējumu saskaņā ar 2. punktu, Komisija ņem vērā visas attiecīgās tirgus norises, tostarp attiecīgā importa ietekmi uz līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu stāvokli tirgū Savienībā vai vienā vai vairākās dalībvalstīs. Minētais novērtējums ietver šādus faktorus:

- (a) attiecīgā ražojuma importa no Armēnijas pieauguma temps un apjoms absolūtā un relatīvā izteiksmē;
- (b) attiecīgā importa ietekme uz ražošanu un cenām Savienības tirgū vai vienas vai vairāku dalībvalstu tirgū, vienlaikus ņemot vērā importa attīstību no citiem avotiem.

Pirmajā daļā minētais faktoru saraksts nav izsmeļošs, un var tikt ņemti vērā arī citi būtiski faktori.

4. Kritiskos apstākļos, kad kavēšanās varētu nodarīt konkrētajam tirgum kaitējumu tādā mērā, kas būtu grūti labojams, Komisija ar īstenošanas aktu var provizoriski noteikt visus vajadzīgos pasākumus. Šādu aizsardzības pasākumu var noteikt tikai pēc pienācīgi pamatota kādas dalībvalsts pieprasījuma saskaņā ar 2. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, un to pieņem 21 dienas laikā pēc minētā pieprasījuma saņemšanas. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 5. panta 4. punktā. Pagaidu aizsardzības pasākuma ilgums nepārsniedz 120 dienas.
5. Ja 2. punktā minētā novērtējuma rezultātā Komisija uzskata, ka ir negatīvi ietekmēti līdzīgu vai tieši konkurējošu ražojumu tirgus Savienībā vai vienā vai vairākās dalībvalstīs, un plāno noteikt galīgu pasākumu saskaņā ar 1. punktu, tā publicē paziņojumu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, paziņojot par savu nodomu noteikt šādu pasākumu. Minētajā paziņojumā sniedz novērtējuma galveno rezultātu kopsavilkumu un norāda termiņu, kurā ieinteresētās personas var rakstiski iesniegt savu viedokli. Minētais termiņš nepārsniedz 10 dienas no paziņojuma publicēšanas dienas.

5. pants

Komiteju procedūra

1. Attiecībā uz šīs regulas 3. panta 1. punktu Komisijai palīdz Muitas kodeksa komiteja, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013¹⁰ 285. panta 1. punktu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Attiecībā uz šīs regulas 4. panta 1. punktu Komisijai palīdz Aizsardzības pasākumu komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.
4. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.

6. pants

Tirdzniecības liberalizācijas pasākumu īstenošanas novērtējums

Puses ziņos par šajā regulā noteikto tirdzniecības liberalizācijas pasākumu īstenošanu Partnerības komitejai tirdzniecības jautājumos, kura izveidota saskaņā ar partnerības nolīgumu.

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (pārstrādāta redakcija) (OV L 269, 1.–101. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj>).

7. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šo regulu piemēro divus gadus pēc tās stāšanās spēkā.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

**TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS "IEŅĒMUMI" –
PRIEKŠLIKUMIEM, KURIEM IR IETEKME UZ BUDŽETA IEŅĒMUMU DAĻU**

1. PRIEKŠLIKUMA NOSAUKUMS

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, kas piemērojami Armēnijas ražojumiem

2. BUDŽETA POZĪCIJAS

Ieņēmumu pozīcija (nodaļa/pants/postenis): 12. nodaļa, 120. pants

Attiecīgajam gadam budžetā paredzētā summa: (2026.) 21 368 300 000 EUR

3. FINANSIĀLĀ IETEKME

☐ Priekšlikumam nav finansiālas ietekmes

X Priekšlikumam nav finansiālas ietekmes uz izdevumiem, taču tam ir finansiāla ietekme uz ieņēmumiem

☐ Priekšlikumam ir finansiāla ietekme uz piešķirtajiem ieņēmumiem

Ietekme ir šāda:

(miljonos EUR, viena zīme aiz komata)

Ieņēmumu pozīcija	Ietekme uz ieņēmumiem ¹¹¹²	24 mēnešu periods, kas sākas 1.1.2027. (ja piemērojams)
12. nodaļa, 120. pants	Ietekme uz pašu resursiem	-5,4

Situācija pēc rīcības					
Ieņēmumu pozīcija	2027.	2028.	2029.	2030.	2031.
12. nodaļa, 120. pants	-2,475	-2,97	-	-	-

4. KRĀPŠANAS APKAROŠANAS PASĀKUMI

Lai novērstu krāpšanu, ar ierosināto regulu noteiktie tirdzniecības pasākumi būtu jāpiemēro ar nosacījumu, ka Armēnija ievēro visus attiecīgos regulā paredzēto ieguvumu saņemšanas nosacījumus, to skaitā attiecīgajiem ražojumiem piemērojamos izcelsmes noteikumus un ar tiem saistītās procedūras, kā arī ar nosacījumu, ka Armēnija iesaistās ciešā administratīvā sadarbībā ar Savienību.

5. CITAS PIEZĪMES

¹¹ Summām par gadiem jāatspoguļo aplēses, kuru pamatā ir 5. iedaļā definētā formula vai metode. Par pirmo gadu gada summu parasti maksā bez samazinājuma vai proporcionalitātes piemērošanas.

¹² Norādītajām tradicionālo pašu resursu (multas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas līdz 2027. gadam 25 % apmērā, savukārt par turpmāko laikposmu – 10 % apmērā, kā ierosināts COM(2025) 574.

Aprēķinu pamatā ir to ražojumu importa apjomi 2025. gadā, uz kuriem attiecas ierosinātā regula. 2025. gads bija pēdējais gads pirms autonomo tirdzniecības pasākumu ieviešanas.

Pamatojoties uz iepriekš minētajiem aprēķiniem, no ierosinātās regulas izrietošie tradicionālo pašu resursu ieņēmumu zaudējumi ir aplēsti 3,3 miljonu EUR apmērā (bruto summa, ieskaitot iekasēšanas izmaksas) $\times 0,75 = 2,475$ miljoni EUR 2027. gadā un 3,3 miljonu EUR apmērā (bruto summa, ieskaitot iekasēšanas izmaksas) $\times 0,9 = 2,97$ miljoni EUR 2028. gadā. Kopējā neto summa divu gadu periodam, uz kuru attiecas pasākums, ir 5,44 miljoni EUR¹³.

¹³ Ietekme uz ieņēmumiem 2026. gadā netiek ņemta vērā tās ierobežotā apmēra dēļ.